

vlasti
vědné muzeum
jesenicka

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE ZŘÍZENÁ
A FINANCOVANÁ OLOMOUCKÝM KRAJEM

Plán Vlastivědného muzea Jesenicka, příspěvkové organizace, na rok 2018

Základní údaje

Vlastivědné muzeum Jesenicka je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje, sídlí na Zámeckém náměstí 1, Jeseník, 790 01.

Statutárním zástupcem je Mgr. Pavel Rušar, ředitel.

Vlastivědné muzeum Jesenicka bylo zřízeno na základě Zřizovací listiny vydané zřizovatelem – Olomouckým krajem – dne 17. 3. 2003.

Muzeum plní činnost muzea podle zákona 122/2000 Sb., v platném znění a podle dalších relevantních platných zákonů, vyhlášek a metodických pokynů Ministerstva kultury.

Organizace je právnickou osobou, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývajících, je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr., vložka 725.

Vlastivědné muzeum Jesenicka spravuje dvě zařízení – Vodní tvrz v Jeseníku (Zámecké náměstí 1) a Muzeum Vincenze Priessnitze v areálu Priessnitzových léčebných lázní (Priessnitzova 175).

Obsah

Základní údaje	1
Obsah.....	1
Úvod	2
Prezentační činnost	7
Výstavy krátkodobé 2018 – Hlavní výstavní sál.....	7
Výstavy krátkodobé 2018 – Galerie.....	7
Výzkumná činnost	8
Sbírkotvorná činnost	10
Vzdělávací činnost	13
Exkurze	13
Přednášky	13
Pilotní vzdělávací projekty.....	14
Ostatní akce související i s rolí vzdělávací	15
Ostatní	16
Standardy	17

Úvod

Plán Vlastivědného muzea Jesenicka je zpracován tak, aby instituce co nejlépe plnila všechny funkce, které jsou jí dané zřizovací listinou. Zejména se soustředí na vytváření a ochranu sbírek muzejní povahy, jejich evidenci, odborné zpracování a zpřístupňování odborné i laické veřejnosti, na výzkumnou činnost spjatou se sbírkami a prostředím, ze kterého sbírky vznikají, a to ať už se jedná o prostředí přírodní nebo kulturní, na pořádání odborných konferencí a seminářů, na kterých se mohou poznatky získané výzkumem prezentovat, a na vzdělávací činnost ve spolupráci se školami z regionu i s univerzitními a dalšími pracovišti. Dále se pak soustředí i na pořádání kulturních akcí, na filmovou, literární a multimediální činnost, na publikaci periodickou i neperiodickou.

Činnost v oblasti sbírek, výzkumu a vzdělávání vyvíjí instituce především v oborech historie, archeologie a biologie, potažmo ale také kunsthistorie, geologie a geografie.

Po stránce vize je tento plán činnosti zpracován po diskuzi s odbornými pracovišti a na základě koncepce rozvoje činnosti.

V rámci této koncepce dochází pro rok 2018 k mírnému omezení činnosti zpřístupňování sbírek a pořádání výstav a k navýšení funkcí výzkumné (podle čl. 2, odst. 6 a 7 zřizovací listiny) a vzdělávací (podle čl. 2., odst. 14 tamtéž). K úpravám plánů dochází tak, aby příprava krátkodobých výstav a činnosti s tím spjaté byly u odborných zaměstnanců vzhledem k činnostem výzkumným a vzdělávacím přibližně v poměru 2:1.

V rámci **výstavní politiky** došlo kromě zachování všech stálých expozic k výběru témat krátkodobých výstav tak, aby byly zdůrazněny vlastivědné zajímavosti regionu (zejm. výstavy *Z historie turistiky a zimních sportů v Jeseníkách*), aby došlo k připomenutí významných výročí (*Válka, která zrodila Československo*), aby došlo k přilákání zájmu veřejnosti o kulturní dění (zejm. výstava *Půl století s Cimrmanem* nebo *Muži, co zírají na kozy, aneb pastevectví v průběhu věků*), aby byly výstavy zajímavé i pro mladší návštěvníky a děti (zejména výstava *Retrogaming* týkající se historie počítačových her včetně ukázek a možnosti si je zahrát, nebo výstava *Ze života aristokratických dětí*). Další krátkodobé výstavy (*Příběhy české přírody*, *Post bellum 1866* a *Egypt objektivem českého vědce Jaromíra Krejčího*) byly zvoleny z důvodu podpory šíření znalostí v oborech zoologie, dějiny války a egyptologie.

V rámci činnosti detašovaného pracoviště v Javorníku pak byly zvoleny opět výstavy připomínající významná výročí (*Krásné časy monarchie*) a následně výstava doplňující tematicky svátky (*Vánoce našich babiček*).

V průběhu roku 2018 dojde k navržení plánu výstav pro rok 2019 podle ověřených zásad z předchozích let, obohacených o koncepční záležitosti orientované směrem ke zvýšení zajímavosti výstav pro zahraniční návštěvníky, pro děti a pilotně také instituce vyzkouší výstavu orientovanou na odborné pracovníky ve vybraném oboru (meteorologie – *Extrémní jevy na Jesenicku*, dějiny války – *Generálové hor*, event. jiné).

Výzkumná činnost se bude orientovat na zřizovací listinou vymezený region, tj. okres Jeseník a oblast Jeseníků (v širším geografickém smyslu). Odborní pracovníci budou samostatně i ve spolupráci mezi sebou a s odborníky z vnějšku přispívat k rozvoji poznání v přírodovědných i humanitních oborech, v roce 2018 pak zejména v oborech historie (regionální dějiny) a biologie (zoologie, ekologie). V rámci odborné sekce dojde k vypracování analýz možnosti využití sbírek pro výzkumné účely a následné publikace, a to i u dalších oborů, kterým se VMJ věnuje, tj. geologie, archeologie, případně kunsthistorie.

Výzkumná a badatelská činnost bude vyvíjena i nikoliv pouze v návaznosti na sbírky, ale také vzhledem k prostředí, ze kterého pocházejí, tj. regionu Jesenicka. Důraz bude kladen na interdisciplinární spolupráci i na transdisciplinární přesahy badatelských činností.

Jedním z důsledků posílení takovéto badatelské činnosti bude nárůst publikační činnosti odborných pracovníků VMJ. V průběhu roku 2018 budou uvnitř instituce i s potenciálními partnery diskutovány zavedené i nové formy sdělování vědeckých výsledků, zejména dojde k diskuzím týkajícím se panelových diskuzí, sympózií, konferencí a dalších. Pro rok 2018 se rovněž předpokládá odzkoušení některých zmíněných modulů v pilotním režimu a jejich následná analýza a vyhodnocení.

Historikové odborné sekce i pracovníci organizační sekce s historickým vzděláním se během roku zapojí do příprav většího výzkumného záměru s cílem publikace odborné monografie ve spolupráci s obcí Bělá pod Pradědem, a to na souborných dějinách této obce.

V souhrnu se tedy budou odborní pracovníci věnovat především návrhům a přípravám výstav a činnostem s výstavami spjatými (přednášky, workshopy, event. exkurze) na jedné straně a na straně druhé pak primárnímu a sekundárnímu výzkumu ve svých oborech, navázání takového výzkumu na existující granty a dotace a samozřejmě následnou publikaci výsledků badatelské činnosti. Při výzkumných programech bude kladen důraz na spolupráci i se školskými institucemi (zejm. základní a střední školy).

Vedení instituce bude hledat cesty, jak naplnit výzkumnou činnost v oboru geologie i přesto, že instituce sama nedisponuje geologickým pracovníkem a zřejmě jí nebude interně ani v roce 2018 disponovat. Potřeby geologického pracoviště budou obslouženy dodavatelsky nebo formou externí spolupráce. Vedení instituce bude rovněž hledat cesty, jak doplnit výzkumnou činnost o bádání na poli geografie. Jelikož přijetí odborného pracovníka nebude umožněno, pokusí se instituce obsloužit tuto oblast alespoň minimálně (např. formou DPP). V případě nedostatku finančních či jiných kapacit se instituce této ambice pro rok 2018 vzdá.

V roce 2018 dojde v rámci **sbírkotvorné činnosti** k aktualizaci její koncepce a k úpravě některých směrnic. Sbírkotvorná činnost bude pokračovat akvizicemi prostřednictvím sběrů, darů, převodů či dědictvím a také nákupů, pro což bude v rozpočtu navržen určitý objem prostředků, a to vše v souladu se zřizovací listinou. Sbírky budou odborně zpracovávány, sbírkové předměty řádně evidovány v evidenci chronologické a systematické a následně inventovány podle příslušné legislativy. V co největší míře pak budou aktualizovány informace o lokaci. Průběžně bude docházet k digitalizaci sbírkových předmětů.

Pracovníci VMJ budou kontrolovat stav depozitářů tak, aby odpovídal platné legislativě.

V rámci ochrany a péče o sbírky instituce požádala pro rok 2018 o finanční příspěvky z programu ISO, např. pro modernizaci již zastaralých zabezpečovacích systémů, vysavače specializovaného pro muzejní účely, krabice na negativy a sklíčka a z důvodu špatného stavu sbírkových předmětů z podsbírký zoologie pak o dotaci na re-preparaci termoplastických preparátů.

V rámci **vzdělávací činnosti** bude instituce jednak pokračovat v zavedených formách, které se povětšinou vážou na téma krátkodobých výstav (přednášky, exkurze, workshopy), a jednak bude diskutovat a testovat formy nové.

Zejména se instituce pokusí navázat spolupráci se základními a středními školami v regionu za účelem spolupráce na badatelských projektech, které budou garantovat odborní pracovníci VMJ. Takováto spolupráce povede na jedné straně k tomu, že rozsah výzkumů bude moci být širší a bude pokryt kapacitou spolupracujících žáků, na druhé straně pak ke kontaktu žáků s výzkumným prostředím muzea a tím k jejich rozvoji v oblasti vědy a výzkumu, ke stimulaci jejich zájmu o historii a přírodu regionu a umění a kulturu obecně.

Na druhé straně naváže instituce fungující spolupráci s univerzitami, zejm. s Univerzitou Palackého v Olomouci a Slezskou univerzitou v Opavě, kdy budou nabízena místa stáží a odborných praxí v oborech historie (potažmo muzeologie), biologie i archeologie, event. dalších oborech právě studentům bakalářských, magisterských i doktorských studijních programů. Obdobnou spolupráci naváže instituce s Národním institutem pro další vzdělávání v rámci projektu TALNET.

V roce 2018 se začnou realizovat první formy spolupráce v rámci Sítě podpory nadání Olomouckého kraje, které se VMJ stalo členem (člen KSPN OK od listopadu 2017). V rámci této spolupráce bude odborným pracovníkům (event. i pracovníkům organizační sekce) nabídnuta možnost vytvořit krátký seminář určený pro učitele základních a středních škol, který by tito mohli využít ve své výuce (v rámci jedné či dvou vyučovacích hodin).

Dále v rámci této spolupráce nabídne muzeum dvě nebo tři místa nadaným žákům z projektu TALNET pro tzv. T-praxe. V rámci této činnosti se budou po dobu asi dvou měsíců účastnit vybraní nadaní žáci prací souvisejících s výstavní nebo výzkumnou činností vždy jeden den v týdnu. Odborný pracovník VMJ bude působit jako lektor žáků a garant připravované aktivity, ať už půjde o výstavu či kratší badatelský projekt. Pro rok 2018 plánuje instituce vypsát tři témata pro obory – historie (regionální dějiny) a historie (dějiny války) a biologie (ekologie). Instituce se rovněž zapojí do přípravy tzv. T-exkurzí, což jsou klasické exkurze obohacené o online přípravu a online ukončení. Příprava T-praxí a T-exkurzí bude po dohodě probíhat v rámci elektronických systémů NIDV.

Kromě vzdělávání nadaných žáků a semináře pro pedagogy základních a středních škol se VMJ bude zapojovat do sítě jako jiné subjekty, jeho zástupce se bude účastnit konferencí, kulatých stolů a vzdělávacích seminářů, sama instituce definuje své potřeby v tomto smyslu a rovněž možnosti, které může síti nabídnout.

Vlastivědné muzeum Jesenicka se také zaměří na vzdělávání vlastních zaměstnanců v rámci odborných seminářů a konferencí (odborných u odborné sekce a managementových a marketingových u sekce organizační). Důraz pro všechny pracovníky bude kladen na seznámení se s moderními trendy v oblasti muzejnictví, vzdělávání i výzkumu. Za tímto účelem nabídne instituce svým zaměstnancům relevantní zdroje a rovněž zorganizuje za tímto účelem výjezdy do různých institucí.

Z **dalších kulturních akcí** se Vlastivědné muzeum připojí k Muzejní noci, Dnům evropského kulturního dědictví, Dnu seniorů a k zahájení lázeňské sezóny ve městě.

Z **publikační činnosti** bude v roce 2018 vydán sborník Jesenicko a sborník k XVIII. ročníku Svatováclavského setkání. Kromě těchto sborníků budou odborní pracovníci publikovat v jiných sbornících či časopisech.

V **propagační činnosti** plánuje instituce zesílení snah o prezentaci na sociálních sítích (internet, facebook) a na internetu obecně. Rovněž dojde k vytvoření plánu pro rekonstrukci internetových stránek muzea. Z tištěných periodik budou informace o činnosti publikovány ponejvíce v Našem městě a v Jesenickém týdeníku, informace o kulturních akcích a zejména výstavách budou dále prezentovány prostřednictvím tištěných plakátů a pozvánek. Využíváno bude i zpráv v rozhlasu.

Z **technicko-organizačních** záležitostí bude v průběhu roku zjištěn stav možností financování rekonstrukce objektu Vodní tvrze, zejména rekonstrukci toalet, vybudování výtahu pro imobilní, zařízení, uzpůsobení prostor pro potřebu multimediální učebny či zřízení informačních tabulí u vstupu do areálu Vodní tvrze, které by poskytovaly informace o objektu, krátkodobých výstavách a měsíčních plánech kulturních akcí. Rovněž budou přezkoumány možnosti organizace Vánočního jarmarku a Svatováclavského setkání, přičemž předběžně plánujeme zorganizování obou těchto akcí i v roce 2018. Obě akce by mohla doplnit i odborná historická konference týkající se problematiky konce války a odsunu/vyhnání německého obyvatelstva. Tato možnost však bude spíše v roce 2018 diskutována a v případě shody pak realizována v roce následujícím.

V průběhu roku budou s relevantními subjekty diskutovány možnosti dlouhodobých rekonstrukčních investic jako je zastřešení nádvoří ve Vodní Tvrzi, naplnění vodního příkopu kolem objektu Vodní tvrze, výstavby kavárny a výstavby nové trvalé expozice týkající se Vincenze Priessnitze v objektu jeho rodného domu.

Instituce naplánuje rekonstrukci internetových stránek, vedení VMJ prověří otázku, zdali instituce dostatečně plní roli mediátora komunikace mezi odbornou a laickou veřejností. Bude vytvořen seznam vhodných kulturně společenských akcí, které mohou být vhodné z hlediska stimulace prostředí ve smyslu společenské aktivizace, např. LiStOVání – scénické čtení, a to nejlépe se zapojením umělců (včetně začínajících) z regionu, ale i dalších.

Instituce doplní rozpočet, který je tvořen z velké části příspěvkem zřizovatele a vlastními tržbami, ze sponzorských darů, smluv o reklamě a projektů, do kterých se zapojí. Pro tyto příspěvky budou osloveni podnikatelé místní i vzdálení, takoví, u kterých se předpokládá, že by mohli mít zájem podpořit některou z hlavních funkcí muzea (výstavní, výzkumnou, vzdělávací). Pracovníci odborné a organizační sekce budou v roce 2018 diskutovat případné přihlášení se k německému stipendiu DBU a vytvoření dlouhodobého výzkumného projektu. Instituce bude žádat rovněž o granty a dotace z programů ministerstev školství a kultury, event. z dalších institucí.

Instituce bude usilovat o dlouhodobou udržitelnost navázaných spoluprací, využitých projektů, grantů a nastoupených trendů.

K technicko-organizačním plánům doplňujeme, že vedení instituce bude usilovat o vytvoření příznivého pracovního klimatu na všech pracovištích, postupná realizace plánu činnosti bude probíhat na základě diskuze a spolupráce.

Z hlediska **personálního** bude organizace plánovat svoji činnost tak, aby naplnila a nepřekročila závazné ukazatele dané zřizovatelem. V průběhu roku budou obsazeny pozice ředitele, tří až čtyř odborných pracovníků, dvou až tří pracovníků na recepci (průvodci), jednoho výtvarníka, asistentky ředitele a uklízečky. Instituce zváží zřízení pozic ekonomky a technického správce, prozatím budou tyto služby zajištěny externě. V rámci úsporných opatření pak oproti roku 2017 s tím rozdílem, že pokladnu instituce obslouží asistentka ředitele a nedojde tak k prodloužení smlouvy s externím dodavatelem.

Realizace plánu a jeho jednotlivých modulů se bude odvíjet od rozpočtu schváleného zřizovatelem.

Prezentační činnost

V rámci ediční činnosti budou v roce 2018 institucí vydány dva odborné sborníky: *Jesenicko* a *Sborník příspěvků ke XVIII. ročníku Svatováclavského setkání* (druhý zmíněný ve spolupráci se SOkA Jeseník). V rámci výstavní činnosti budou zpřístupněny všechny stálé expozice (Spirála času Země, Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století, Fauna a flóra Jesenicka, Historie a archeologie Jesenicka a Expozice Vincenz Priessnitz).

Plán krátkodobých výstav podává následující přehled:

Výstavy krátkodobé 2018 – Hlavní výstavní sál

1. 1. – 7. 1.	„Čas adventu a vánoc ve Vodní tvrzi“
	Mgr. Jan Petrásek a Mgr. Božena Kaňáková
16. 1. – 25. 3.	„Z historie turistiky a zimních sportů v Jeseníkách“
	Mgr. Božena Kaňáková
3. 4. – 8. 7.	„Retrogaming“ Mgr. Jan Petrásek
17. 7. - 7. 10.	„Muži, co zírají na kozy, aneb pastevectví v průběhu věků“
	Mgr. Zuzana Blažková
23. 10 – 6. 1. 2019	„Válka, která zrodila Československo“
	Mgr. Jan Petrásek, Ing. Radim Kapavík

Výstavy krátkodobé 2018 – Galerie

1. 1. – 14.1.	„Mnoho tváří geologie“ kurátor ČGS.
23. 1. – 25. 2	"Egypt objektivem českého vědce Jaromíra Krejčího"
	Mgr. Markéta Kobierská
6. 3. – 13. 5.	„Půl století s Cimrmanem“ Bc.A. Ivana Kužílková
22. 5. – 17. 6.	„Příběhy české přírody“ Mgr. Zuzana Blažková
26. 6. – 30. 9.	„Post Bellum 1866“ Bc. Milan Rychlý
9. 10. –13. 1. 2019	„Ze života aristokratických dětí“ Mgr. Božena Kaňáková

Výzkumná činnost

Oddělení historie:

- Výzkum dějin turistiky a zimních sportů v Jeseníkách od konce 19. století do současnosti. Hlavním výstupem bude autorská výstava *Z historie turistiky a zimních sportů v Jeseníkách*.
- Výzkum seizmického období dějin na konci první světové války v regionu s důrazem na průzkum nezpracovaných nebo nedostatečně reflektovaných historických pramenů, resp. sbírkových předmětů. Hlavním výstupem bude autorská výstava *Válka, která zrodila Československo*.
- Výzkum v oblasti dějin obce Bělá pod Pradědem – analýza historických pramenů, historiografická rešerše a analýza sbírkových předmětů za účelem syntézy dějin obce plánované na rok 2019 a doprovodné výstavy v témže roce.
- Výzkumná činnost týkající se přípravy vzdělávacích programů (přednášek, exkurzí, workshopů a dalších) a publikační činnosti (Jesenicko, Kulturní revue Olomouckého kraje ad.), a to v oblasti historie železnic na Jesenicku, významných poutních míst, dějin obcí Rejvíz a Karlova Studánka, historiografických studií k Třicetileté válce a revizí sbírkových předmětů a pramenů k tomuto období, historiografických studií týkajících se obce Glucholaz a jejich vlivu na region Jesenicka a také v oblasti bádání týkající se historie zajateckých táborů. Bádání se rovněž dotkne zaniklých vesnic v regionu a historie zdejších hradů a sakrálních objektů.
- Výzkum v oblasti života významných osobností regionu, konkrétně v historicky ne příliš probádané oblasti životů starostů města Jeseníka. Výsledky bádání budou průběžně publikovány.
- V rámci přípravy konference při příležitosti Svatováclavského setkání bude probíhat badatelská aktivita i v tématu dějin ochrany přírody v regionu. Její výsledky budou publikovány ve sborníku vydávaném při této příležitosti.
- Pracovníci oddělení historie budou monitorovat region v oblasti tradiční lidové kultury.
- Bádání v oblasti příprav informačních panelů – tipování nových lokalit.

Oddělení archeologie:

- Výzkum opevněných sídel kupecké stezky – Hrádek nad dolý, Pustý zámek, Rychleby, Karpieň – komparace produkcí nalezených na sídlech.
- Výzkum hospodářských objektů bývalých průmyslových závodů v Javorníku.
- Historiografická rešerše archeologických výzkumů v regionu.
- Zpracovávání interních katalogů, bádání v oblasti příprav informačních panelů – tipování nových lokalit.

Oddělení biologie:

- Výzkum v oblasti historie pastevectví v regionu pro výstavu *Muži, co zírají na kozy, aneb pastevectví v průběhu věků*.
- Výzkum v oblasti ochrany přírody v Jeseníkách, jehož náplň vychází z hlavního tématu XVIII. Svatováclavského setkání, příprava příspěvku, publikace článku.

- Průběžné systematické hodnocení fauny a flóry oblasti Jeseníků (monitoring druhů na určitých lokalitách).
- Výzkum výskytu kudlanky nábožné v regionu.
- Entomologické šetření na vybraných lokalitách (ve spolupráci se ZŠ z regionu a MU)
- Monitoring vodních ptáků během migrace (International Waterbird Census).
- Republikové sčítání kání lesních a rousných (projekt BUTEO pod garancí ZO ČSOP a Muzea Českého lesa Tachov).
- Zhodnocení nálezů kostních pozůstatků z archeologického výkopu (ve spolupráci s oddělením archeologie). Výsledkem bude zoorcheologická zpráva určená k publikaci.

Oddělení geologie nebude vyvíjet výzkumnou činnost z důvodu absence geologického pracovníka. Povinnosti plynoucí ze zákona (inventarizace apod.) a nárazové činnosti v oblasti geologie budou řešeny externí službou.

Sbírkotvorná činnost

V rámci sbírkotvorné činnosti bude vytvořena nová koncepce. V roce 2018 se však počítá s navázáním na trendy minulých období – na jedné straně bude sbírka obohacována o nové sbírkové předměty získávané v souvislosti s plánovanými výzkumy a výstavami, na druhé straně bude sbírkový fond kontrolován a hodnocen, očekáváme vyřazení předmětů z důvodů přebytku nebo neupotřebitelnosti.

Historie

V roce 2018 očekáváme akvizice související s přípravou výstav – *Z historie turistiky a zimních sportů v Jeseníkách*, *Válka která zrodila Československo* a *Post Bellum 1866* a rovněž s výzkumnými projekty týkajícími se příprav přednášek, exkurzí a workshopů, studií z regionálních dějin a dějin obcí. Výsledky výzkumu budou využity pro zpracování systematického plánu doplňování obou podsbírek.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický. Minimální počet nových zápisů v evidenci chronologické bude 50 inventárních čísel.

U sbírkových předmětů, které pro rok 2018 podléhají inventuře, a u sbírkových předmětů, které budou vynášeny z důvodů zápůjček, proběhne průběžné základní čištění. Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedošlo a nedocházelo k jejich poškození. V případě potřeby proběhne po konzultaci s odborníkem ošetření, např. desinfekce apod. V případě potřeby restaurace pak proběhne restaurování externí službou, v případě potřeby dojde u některých předmětů ke konzervaci.

V historických depozitářích bude dbáno na striktní dodržování platné legislativy zejména v souvislosti s výsledky proběhnuté kontroly, přičemž tyto výsledky však ještě nejsou vedení muzea známy. Po seznámení se s výsledky kontroly dojde k rozhodnutí o dalším postupu. Javornický depozitář, který nebyl předmětem kontroly, vážné nedostatky nehlásí a nenárokuje nové prostory. Vzhledem k oznámenému zvýšení nájmu však instituce vstoupí do jednání o opětovném snížení, případně se začne věnovat vyhledávání nových prostor.

Inventarizace obou historických podsbírek bude v roce 2018 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2012-2021). U podsbírek historické Jeseník se jedná v tomto roce asi o 10 procent podsbírek (688 fotografií), u podsbírek historické Javorník se pak jedná pro tento rok o přír. č. 1/01-13/01, 1/2014. Proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů na zápůjčkách (včetně interních).

Archeologie

Předpokládáme akvizice zejm. při výzkumu opevněných sídel kupecké stezky, hospodářských objektů bývalých průmyslových závodů v Javorníku. Plánovaně i náhodně pak budou prověřovány nové vhodné lokality.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický. Minimální počet zápisů není stanoven.

U sbírkových předmětů, které pro rok 2018 podléhají inventuře, a u sbírkových předmětů, které budou vynášeny z důvodů zápůjček, proběhne průběžné základní čištění. Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedošlo a nedocházelo k jejich poškození. V případě potřeby proběhne po konzultaci s odborníkem ošetření, např. desinfekce apod. Všechny nalezené dřevěné předměty budou ošetřeny pomocí konzervačních prostředků, ke konzervaci dojde i u jiných vytipovaných předmětů. V případě potřeby restaurace pak dojde k restaurování externí službou.

Inventarizace archeologické podsbírkky bude v roce 2018 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2012-2021). U podsbírkky archeologické se bude jednat o předměty D1 – D8 + Vidnava. Proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů na zápůjčkách (včetně interních).

Biologie

V roce 2018 bude pokračovat systematická hmotná i fotografická dokumentace významných sběrů a nálezů jako podkladového materiálu pro koncepční činnost a pro mapování fauny a flóry na Jesenicku. Pracovníci biologie se zaměří zejm. na fotografickou dokumentaci chráněných druhů a sledování stavu jejich výskytu. Sbírková činnost bude rovněž vyplývat z přípravy biologických výstav (např. *Muži, co zírají na kozy, aneb pastevectví v průběhu věků*), dále se zaměří na rozšiřování méně početných herbárií a na srovnávání výskytu druhů v minulosti a dnes. Rovněž se zaměří na sběr bezobratlých a usmrcených obratlovců, vajec a hnízd ptáků a dalšího plánovitě i náhodně.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický. Minimální počet nových zápisů v evidenci chronologické bude 50 inventárních čísel.

U sbírkových předmětů, které podléhají pro rok 2018 inventuře, a u sbírkových předmětů, které budou vynášeny z důvodů zápůjček, proběhne průběžné základní čištění. Při novém ukládání budou předměty uloženy tak, aby nedošlo a nedocházelo k jejich poškození. V případě potřeby restaurace pak dojde k restaurování externí službou, v případě potřeby dojde u některých předmětů ke konzervaci.

V depozitáři oddělení biologie bude dbáno na striktní dodržování platné legislativy zejména v souvislosti s výsledky proběhnuté kontroly, přičemž tyto výsledky však ještě nejsou vedení muzea známy. Po seznámení se s výsledky kontroly dojde k rozhodnutí o dalším postupu. Závažné problémy s biologickým depozitářem neočekáváme, nadále bude kontrolována teplota a relativní vlhkost, odvlhčovače jsou nainstalovány.

Inventarizace biologické podsbírkky bude v roce 2018 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2012-2021). Bude se jednat o sbírkové předměty entomologického charakteru v počtu 580. Proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů na zápůjčkách (včetně interních).

Geologie

Z důvodu absence pracovníka geologie ve VMJ bude i sbírkotvorná činnost v této oblasti utlumena. Eventuální akvizice (event. vyřazení) mohou vyplynout z práce externí služby, která bude geologický depozit spravovat.

V návaznosti na chronologickou evidenci bude podle časových možností probíhat co nejdříve po zápisu do ní i zápis systematický. Minimální počet zápisů není stanoven. Při mimořádných a naléhavých případech dojde k restaurování, konzervování či různým druhům ošetření externí službou.

Rovněž v depozitáři oddělení geologie bude dbáno na striktní dodržování platné legislativy zejména v souvislosti s výsledky proběhnuté kontroly, přičemž tyto výsledky však ještě nejsou vedení muzea známy. Po seznámení se s výsledky kontroly dojde k rozhodnutí o dalším postupu. Závažné problémy s geologickým depozitářem neočekáváme.

Inventarizace geologické podsbírkky bude v roce 2018 probíhat podle schváleného desetiletého plánu revizí (2012-2021), inventarizovány budou souvky krystalinické (horniny, nerosty a rudniny). Proběhne také inventura nových akvizic a revize předmětů na zápůjčkách (včetně interních)

Vzdělávací činnost

Muzeum bude pokračovat v zavedených formách vzdělávací a osvětové činnosti a bude diskutovat a pilotovat nové. Plán vzdělávacích akcí podává následující přehled:

Exkurze

- 7. 4. **Obojživelná exkurze II** (v případě nepříznivého počasí nahrazení ornitologickým tématem) – Mgr. Zuzana Blažková
- 14. 4. **Vycházka ke sv. Rochu – místu střetů a víry.** – Bc. Pavel Žurek
- 12. 5. **Zaniklá vesnice Růženec** – Bc. Milan Rychlý
- 9. 6. **Procházka Rejvízem a jeho okolím** – Mgr. Božena Kaňáková
- 23. 6. **Motýli na hřebeni II** – Mgr. Zuzana Blažková
- 7. 7. **Leuchtenstein - dominanta u Zlatých hor** – Bc. Kamil Tomášek
- 4. 8. **Zajatecké a internační tábory v Rudohoří a Domašově** – Mgr. Jan Petrásek
- 25. 8. **Za historií a památkami Karlovy Studánky** – Mgr. Božena Kaňáková
- 1. 9. **Žulová - zajatecký tábor a Nýznerovské vodopády** – Bc. Milan Rychlý
- 22. 9. **Přes hranice do polských Glucholaz** – Mgr. Jan Petrásek
- 20. 10. **Mykologická exkurze** – Mgr. Zuzana Blažková

Přednášky

- 8. 2. **Tell el-Retaba: Povídání o tom, jak Poláci, Slováci a Češi objevují východní deltu Nilu** – Mgr. Markéta Kobierská
- 1. 3. **Paraziti a parazité** – Mgr. Zuzana Blažková
- 26. 4. **Od hradu k hradu III** – Bc. Milan Rychlý
- 10. 5. **Poutní místa na Jesenicku** – Mgr. Božena Kaňáková
- 23. 5. **K Třicetileté válce v regionu (400 let od pražské defenestrace)** – Mgr. Jan Petrásek
- 7. 6. **Obojživelníci a plazi - symboly špíny, zla a černé magie?** –
Mgr. Zuzana Blažková

19. 7. **Jesenicko v letech 1938 až 1945** – Bc. Kamil Tomášek
16. 8. **Příčiny úmrtnosti na Jesenicku v 2. polovině 19. století** –
Bc. Hana Ďuranová
27. 9. **Stříbrná hora – pevnost** – Bc. Milan Rychlý
4. 10. **Nová divočina na Jesenicku** – Mgr. Zuzana Blažková
25. 10. **Z historie železnice na Jesenicku** – Mgr. Božena Kaňáková
22. 11. **Moravští a slezští vojáci na frontách Velké války I.** – Ing. Radim Kapavík, Mgr. Jan Petrásek
29. 11. **Moravští a slezští vojáci na frontách Velké války II.** – Ing. Radim Kapavík, Mgr. Jan Petrásek
13. 12. **Současná umělecká tvorba na Jesenicku** – Bc.A. Ivana Kužílková

Přednáškovou činnost budou doplňovat přednášky na objednávky, např. pro obec Vrbno pod Pradědem, Brontosaurus, Domov pro seniory a další.

Pilotní vzdělávací projekty

Entomologické šetření – květen/červen (oddělení biologie ve spolupráci se základními školami v regionu a s Masarykovou Univerzitou v Brně) – Mgr. Martin Starý, Mgr. Zuzana Blažková

Seminář DVPP Minivýzkum v entomologii jako netradiční hodina přírodopisu – květen/červen (oddělení biologie ve spolupráci se základními a středními školami) – Mgr. Zuzana Blažková

T – praxe Příprava historické muzejní výstavy – Válka, která zrodila Československo – září/říjen (ve spolupráci s Talentcentrem NIDV) – Ing. Radim Kapavík, Mgr. Jan Petrásek, Mgr. Božena Kaňáková

T- praxe Příprava historické muzejní výstavy – Post Bellum 1866– červen (ve spolupráci s Talentcentrem NIDV) – Bc. Milan Rychlý, Mgr. Božena Kaňáková

T- praxe Příprava biologické muzejní výstavy – Muži, co zírají na kozy, aneb pastevectví v průběhu věků – červen/červenec (ve spolupráci s Talentcentrem NIDV) – Mgr. Zuzana Blažková

T- exkurze Mykologická exkurze – (20. 10. 2018) – Mgr. Zuzana Blažková

Ostatní akce související i s rolí vzdělávací

Mezinárodní den památek a sídel (18. 4. 2018) – VMJ nabídne volné vstupy k expozicím a výstavám, a to s komentovanými prohlídkami.

Mezinárodní den muzeí (18. 5. 2018) – VMJ nabídne volné vstupy k expozicím a výstavám, a to s komentovanými prohlídkami.

European heritage days (15. a 16. září) – VMJ nabídne volné vstupy k expozicím a výstavám, a to s komentovanými prohlídkami.

XVIII. ročník Svatováclavského setkání – VMJ připravuje konferenci k tématu “Jeseníky a soudobá ochrana přírody sensu lato”, součástí je vydání sborníku odborných prací a výstava ve Vodní Tvrzi. Akce se připravuje ve spolupráci se SOKA Jeseník. K aktivní účasti na konferenci budou přizváni nadaní žáci základních a středních škol z projektu TALNET. K pasivní účasti pak žáci škol regionálních.

Vánoční jarmark – prezentace lidových řemesel, hudby, betlémů, organizace vánočních trhů.

Vítání ptačího zpěvu (oddělení biologie)

Ptačí festival (oddělení biologie)

Ve vybraných svátcích budou poskytovány zlevněné nebo volné vstupy.

Ostatní

- Organizace bude dále spravovat internetové stránky www.muzeum.jesenik.net, na počátku roku dojde k prozatímním úpravám, v průběhu roku bude připraven plán rekonstrukce tohoto webu.
- Členství v komisích, radách a poradních orgánech: Mgr. Jan Petrásek - členství v Pracovní skupině pro tradiční lidovou kulturu Olomouckého kraje (zástupce za VMJ); Mgr. Pavel Rušar – členství v Krajské koordinační skupině pro podporu nadání v Olomouckém kraji, členství v Krajské síti podpory nadání Olomouckého kraje.
- V roce 2018 proběhnou tři setkání Poradního sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost.
- V roce 2018 budou dále poskytovány konzultace a expertízy odborné i neodborné veřejnosti, zejména studentům středních a vysokých škol.
- Zaměstnanci instituce budou spolupracovat s mediální sférou za účelem propagace činnosti Vlastivědného muzea Jesenicka.

Standardy

Podle zákona 122/2000 Sb. v platném znění jsou kodifikovány standardy veřejných služeb. Jejich dodržování je prioritou i pro rok 2018.

Standard časové dostupnosti

Vlastivědné muzeum Jesenicka dodržuje standard časové dostupnosti především zpřístupněním stálých expozic a krátkodobých výstav a to tak, že informace o době, ve které lze expozice a výstavy navštívit jsou zveřejňovány na internetu i v tištěných periodikách. Otevírací doba ve Vodní Tvrzi je od 1. 9. do 30. 6. ve dnech úterý až neděle od 09:00 do 17:00, v době od 1. 7. do 31. 8. ve dnech pondělí až neděle od 09:00 do 17:00. Muzeum Vincenze Priessnitze je otevřeno od 1. 2. do 17. 11. od úterý do soboty od 14:00 do 17:00 a od 1. 7. do 31. 8. od úterý do neděle od 12:00 do 17:00. Data krátkodobých výstav budou opět zveřejňována na internetu i skrze tištěná periodika.

Muzejní programy budou rovněž pořádány a informace o nich zveřejňovány na internetových stránkách instituce a skrze tištěná periodika, jedná se především o workshopy ke krátkodobým výstavám, přednášky, semináře a exkurze.

Výroční zpráva za rok 2017 bude zveřejněna na internetových stránkách nejpozději do poloviny roku 2018. Zkrácená verze pak ve sborníku Jesenicko a v kronice města.

Odborné posudky a expertízy bude mimo vlastní výzkumnou činnost provádět VMJ na vyžádání.

Standard ekonomické dostupnosti

Instituce poskytuje zlevněné vstupné pro děti, žáky, studenty, seniory a důchodce, zdravotně postižené i pro skupinové návštěvy. Instituce nabízí bezplatné vstupy ve dnech 18. 4., 8. 5., 18. 5., 5. a 6. 7., 28. 9., 28. 10., 17. 11. a ve dnech Evropského kulturního dědictví. Standard bude naplňován prostřednictvím slev a volných vstupů, informace budou zveřejněny na webu muzea, na plakátech a tabulích, event. v tisku.

Slevy 50% ze základního vstupného budou uplatňovány pro žáky, studenty středních a vysokých škol, pro důchodce nad 65 let, pro držitele karet ZTP a ZTPP, Čtyřlístek, Eurobeds, ĎAS, Senior Pas a pro členy rodiny, která využije karty Rodinný pas.

Pro skupiny dětí do 6 let bude uplatňována sleva 50% ze sníženého vstupného.

Sleva 25% ze základního vstupného bude poskytována držitelům karty Jeseníky Pass.

Volné vstupy do stálých expozic a krátkodobých výstav jsou umožněny pro děti do 6 let v doprovodu dospělých, pro pedagogický doprovod u hromadných výprav a dále pro držitele průkazů AMG, ICOM(OS), Olomouc Region card, Národní památkový ústav, Svaz múzeí na Slovensku, Fond ohrožených dětí, Cestovní kniha, Zaměstnanec Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Ceník vstupného bude zveřejněn na webu, v tisku a na vývěsných tabulích zařízení Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.

Standard fyzické dostupnosti

Bezbariérový přístup je návštěvníkům s fyzickým omezením umožněn pouze do Rytířského sálu Vodní tvrze. Další expozice a krátkodobé výstavy ve Vodní tvrzi ani v Muzeu Vincenze Priessnitze zpřístupněny v roce 2018 pro handicapované nebudou. Instituce se bude neuspokojivou situací v tomto směru zabývat.

Omezení dostupnosti

Omezení dostupnosti expozic a výstav není pro rok 2018 plánováno. V mimořádných situacích bude veřejnost o uzavření informována prostřednictvím webu, v tisku a na vývěškách a informačních tabulích.

V Jeseníku dne 30. 11. 2017

Mgr. Pavel Rušar
ředitel Vlastivědného muzea Jesenicka, p. o.